

मध्यान्त

राष्ट्रिय दैनिक

ईपर हेर्ने

वर्ष २३, अंक १०३ | पृष्ठ ८

Madhyana National Daily

www.madhyanhadaily.com

नेपालीलाई तस्तु उद्देश्य जापनिज इन्सेप्लाइटिस

जोखिममा बालबालिका
१० दिनमा २० जनामा संक्रमण

अस्मिन्ता बम/मध्यान्त
काठमाडौं, २८ साउन

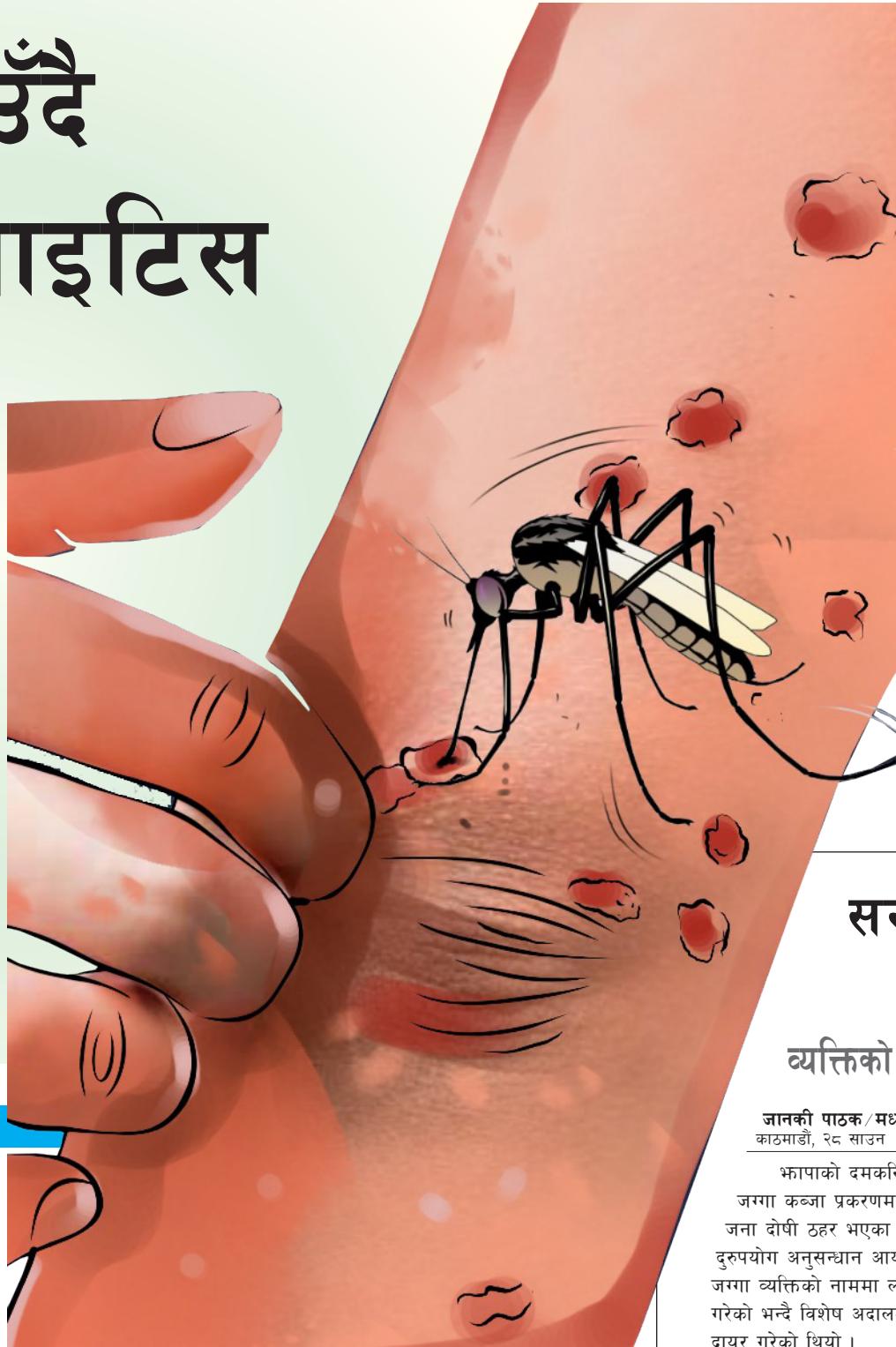
यो रोग कडा रूपगता
निरक्षयो भएने ३० प्रतिशत
मान्यताको गृह्ण्य छ।
बाँचेका ६ जनामा पाइ ५०
प्रतिशतमा स्थानी रूपगता
असर रहन्छ।

● डा. शेरबहादुर पुन
सरला रोग विशेषज्ञ

नेपालमा जापनिज इन्सेप्लाइटिस (जेर्डोको संक्रमण फैलाउन थालेको छ)। क्युलेक्स नामक लाम्बुड्को मास्टिमाटा सर्वे यो रोगका कारण सन् २०२५ को हालसम्ममा तीन जनाको मृत्यु भएको छ। यसमध्ये २३ जनामा जेर्डोको संक्रमण पुष्टि भएको स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका सूचना अधिकारी एवं वरिष्ठ स्वास्थ्य शिक्षा प्रशासक डा. भक्तबहादुर केसीले जानकारी दिएका छन्। विगत १० दिनमा मात्रै २० जनामा संक्रमण पुष्टि भएको उनको भनाइ छ।

उनका अनुसार हाल १८ जिल्लामा यो रोगको संक्रमण फैलेको छ। यसमध्ये वर्दिया, कावासोती, रलनगर, ठारी, हारिवन, लाहान, भद्रपुर, उल्लावारी र गौरीगंगा बडी संक्रमित भएका छन्।

>>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक दोजगाए विशेष

प्रगतिशील मञ्चद्वारा मलेसिया सिन्डिकेटको खतराबारे सरकारको ध्यानाकर्षण

मध्यान्त सचावदाता
काठमाडौं, २८ साउन

प्रगतिशील मञ्चद्वारा मलेसिया सिन्डिकेटको खतराबारे सरकारको ध्यानाकर्षण

गन्तव्य मुलुक मलेसियाको भर्ना प्रक्रियामा एकाधिकारी गर्ने भर्ने विषयमा सार्वजनिक भएको भन्दै मञ्चले त्यसलाई राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा नै प्रातिवाद गरिनुपर्ने बताएको छ। यस विषयमा प्रधानमन्त्री, परारप्रभु मन्त्रालयका सचिव, विभिन्न राजनीतिक दलका सचेतक, अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक संगठनहरूलाई गर्ने तथा आरोपमा पकाउ गरेको हो।

मञ्चले उपप्रधान एवं अध्यमन्त्री विष्युप्रसाद पौडेल र श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयका सचिव डा. कृष्णहरू पुष्करलाई छुट्टै ज्ञापनपत्र बुझाउदै उक्त व्यानाकर्षण गराएको हो।

नेपाली श्रमिकहरूको आकर्षण

वैदेशिक रोजगारीमा पठाउने भन्दै भन्दै सबा ४ करोड ठाने पकाउ

काठमाडौं/मस- वैदेशिक रोजगारीमा पठाउने भन्दै भन्दै सबा ४ करोड रुपैयां ठारी गरेको आरोपमा प्रतिरीले एक जनालाई पकाउ गरेको छ। प्रहरीले बकाडको बुँदल नगरपालिका-६ का विलोक सिंहलाई चार करोड १७ लाख १३ हजार २८० रुपैयां ठारी गरेको आरोपमा पकाउ गरेको हो।

काठमाडौंको बुँदलनिलकण्ठ बस्टै आएका उनले एनएएन मेरिटाएम ट्रैनिङ एन्ड एजेन्सी प्राप्ति सञ्चालन गरेर ठारी गरेको प्रारम्भिक अनुसन्धानमा देखिएको प्रहरीले बताएको छ। उनालाई कारबाहीका लागि वैदेशिक रोजगार विभागमा पठाइएको प्रहरीले जनाएको छ।

सरकारको नाममा फर्कियो द सय रोपनी जग्गा

व्यक्तिको नाममा लैजाने १३ जना भ्रष्टाचारी ठहर

जानकी पाठक/मध्यान्त
काठमाडौं, २८ साउन

भाषाको दमकम्भित सरकारी जग्गा कल्पना प्रक्रियामा अदालतालाई १३ जना दोपी ठहर भएका छन्। अलियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले सरकारी जग्गा व्यक्तिको नाममा लगाए भ्रष्टाचार गरेको भन्दै विशेष अदालतमा मुदा दायर गरेको थिए।

विशेष अदालतका अध्यक्ष

टेकनारायण कुवर तथा

सदयाद्य मुरारीबाबु

श्रेष्ठ र रितेन थापाको

इजालसले १३ जना

दोपी ठहर गरेको हो।

उनीहरूलाई भ्रष्टाचारी

ठहर गर्दै सोहीव्योजित

सजाय सुनाएको छ।

अदालतमा यस

विषयसंग सम्बन्धित

दुइवटा मुदा

यिए। दुवै मुदामा १३

जना भर्नारीलाई दोपी ठहर गरेको हो।

दोपी ठहर भएकाहरूमा नामी कार्यालयका अमरप्रति असन्तुष्ट पोखेका हुन। प. धा. न मन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयका आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक प्रगति समीक्षा तथा मन्त्रालयसंसदीय विकास समस्या समाधान समितिको बैठकमा उनले आधुनिक, >>> पृष्ठ २ मा

सरकारी जग्गा

व्यक्तिको नाममा लैजाने

लगेर आलालार

जारेको ठहर भएको

छ। सार्वजनिक जग्गा

स्ववारीसर्बरथी

काठानुली प्रियताणाट

ठायिको नामामा

लगिएको र भ्रष्टाचार

जारिएको अदालतको

फैसलामा उल्लेख छ।

यही विषयसंग

सम्बन्धित अवृंदामा

सीताराम यादव, बिन्देश्वर

पञ्जयार, जगदीशप्रसाद

यादव, गणेशकुमार धिमाल,

रुद्रप्रसाद श्रेष्ठ र रामदेव

मण्डल धानुक दोपी ठहर

भएका छन्।

>>> पृष्ठ २ मा

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.को प्रेस विज्ञप्ति

काठमाडौं/संघ- वैदेशिक रोजगारीमा पठाउने भन्दै भन्दै सबा ४ करोड ठाने पकाउ

काठमाडौंको नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनपावर समिस्य प्रा.लि.का नाममा लैजाने अनुसन्धानमा देखिएको थिए।

एसओएस मेनप

५५ आधारभूत अस्पताल सञ्चालनमा ल्याइँदै

काठमाडौं / मस- स्वास्थ्य तथा जनसेवामन्त्री प्रीषीप पौडेलले निर्माण सम्पन्न भएर हस्तान्तरण भइसकेका ५५ वटा आधारभूत अस्पताल सञ्चालनमा ल्याउन तीनै तहका सरकार आपरी समझदारीका साथ अधिक बढिरहेका बताएका छन्।

प्रतिनिधिसभाको बुधवारको बैठकमा सांसदहरूको प्रश्नको जवाब दिई मन्त्री पौडेलले देशभर निर्माण सम्पन्न भइ स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण भएका अन्य अस्पतालहरू पनि सञ्चालनमा ल्याउने गरी कार्यक्रममा अधिक बढाइएको जानकारी दिनुभयो। यी आधारभूत अस्पतालहरूमा चिकित्सक र उपचारण पुऱ्याउने तयारी

भइहरेको उनले बताए।

बैठकको प्रश्नोत्तर कार्यक्रममा उनले मन्त्रालयबाट परिवर्द्धन गरिएका दायित्वहरू प्रक्रियागत विषय दुर्गम लाग्न वार्की रहेकाले सञ्चालनमा ल्याउन नसकिएको उनको भनाइ छ।

‘बाहिरबाट भवन उमिएको देख्दौं। तर त्यस्ता भवनहरू हस्तान्तरण नभएका, निर्माण सम्पन्न नभएका, मुद्दा परेकालगायत अन्यको समस्याहरू छन्,’ मन्त्री पौडेलले भने, ‘प्रक्रियागत विषयहरू नईगएका कारण आधारभूत अस्पताल सञ्चालनमा ल्याउन सकिएको छैन।’

बैठकको जिल्लाको रास्तीको सोनारी नैरानापुर-४ मा अस्पतालको भौतिक प्रणाली शर्तप्रीतिश भइ हस्तान्तरण गर्न वार्की रहेको जानकारी दिई उनले स्तान्तरणलाई सञ्चालनमा आउने उल्लेख गरे। उनका अनुसार अस्पताल सञ्चालनमान्त्री कार्यविधि बनेर पारित भइसकेको छ।

अक्षयका बुवा राजेशकुमार पासवानका अनुसार झोलुकाको उपचार भरतुरुस्त विपी कोड्राला मेमोरीयल व्यान्सर अस्पतालमा भइहरेको छ। तर घरको कमजोर आर्थिक

शीतलपुरमा कृषि र सिंचाइलाई प्राथमिकता

कल्पा तिवारी/मध्यान्ध
रीतहट, २६ साउन

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बडास्तीर्य योजना छोटोट कार्यक्रममा सम्पन्न भएको छ। फुत्तुवा विजयपुर नगरपालिका बडा नम्बर २ को शीतलपुर वैराग्यामा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि बडास्तीर्य योजना छोटोट गरिएको हो।

टोल स्तरीय योजना छोटोट गरी बडास्तीर्य योजनाहरू तर्जुमा गर्दै बडाका स्थानीयको भेलावाट

योजना छोटोट गरिएको हो।

आउदो आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ मा नार रसायन प्रस्तुत हुने नीति तथा कार्यक्रमसँग वृषि तथा सिंचाइ कार्यक्रम गरिएको हो।

पहिलो प्राथमिकतामा राखेर छोटोट गरिएको छ। बडारेखि टोलसम्म सबै टोलभेला गरेर ल्याइएका यो जानाहरू समेटी बडा भेलामा प्रस्तुत गरिएको हो।

पहिलो प्राथमिकतामा राखेर छोटोट गरिएको छ। बडारेखि टोलसम्म सबै टोलभेला गरेर ल्याइएका यो जानाहरू समेटी बडा भेलामा प्रस्तुत गरिएको हो।

हो। विशेषगरी बडाका समस्यालाई समाधान गर्नका लागि बडास्तीर्य योजना छोटोट गरी पालिकाको कार्यपालिका फतुवा बैठकमा प्रस्तुत गर्ने र अन्य भन्दा पहिलो प्राथमिकतामा निर्माण योजना छोटोट गरेर नगर सभामा पारित गरिने अधिक्य यादवले बताएका छ।

बडास्तीर्य योजना तर्जुमा तथा छोटोट कार्यक्रम फतुवा विजयपुर नगरपालिका बडा नम्बर २ का बडायक्ष अनिन्दु यादवको विजयपुर नगरपालिका बडा नम्बर २ का बडायक्ष अनिन्दु यादवको अधिक्य यादवले बताएका छ।

बडास्तीर्य योजना तर्जुमा तथा छोटोट कार्यक्रम फतुवा विजयपुर नगरपालिका बडा नम्बर २ का बडायक्ष अनिन्दु यादवको अधिक्य यादवले बताएका छ।

राखेर निर्माण योजना राखिएको बताइएको छ। बडास्तीर्य योजना छोटोट गरी पालिकाको कार्यपालिका फतुवा बैठकमा प्रस्तुत गर्ने र अन्य भन्दा पहिलो प्राथमिकतामा निर्माण योजना छोटोट गरेर नगर सभामा पारित गरिने अधिक्य यादवले बताएको छ।

बडास्तीर्य योजना तर्जुमा तथा छोटोट कार्यक्रम फतुवा विजयपुर नगरपालिका बडा नम्बर २ का बडायक्ष अनिन्दु यादवको अधिक्य यादवले बताएका छ।

सम्पूर्ण अधिकारी बडाका सञ्चालनका कार्यकालको लागि गीतकारहरूको सम्मान भएको छ।

एनआरएनए जोहोरले ‘तिज विशेष’ कार्यक्रम गर्ने

तिलोचन गौतम/मध्यान्ध
मलेश्वा, २६ साउन

सद्भाव बडाउने उद्देश्यले कार्यक्रम राखिएको हो।

समितिका सचिव छ्विलाल

गिरिका अनुसार गत वर्षको जस्तै यस वर्ष पनि कार्यक्रमलाई भव्य बनाउन जोहोरमा रहेका सम्पूर्ण गरिएको हो।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको छ। कार्यक्रममा सहभागी हुन कैनै शुरूक नलाग्ने र दर खानेदेखि विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमसम्म रहेन उनले जानकारी दिए।

आयो जकले मनोरंग योजना तर्जुमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्यरक्ष नेपाली महिलालाई कार्यक्रममा सहभागी भइ उल्लासपूर्वक मनाउन आप्रह गरेको छ।

नेपाली नारीलाई निमन्त्रण गरिएको

समृद्धिको एजेन्डा र युवा

संसद् गिज्याउने गणपूरक

संसदमा पछिलो समय दोहोरिहेको एउटा दृश्य हो- गणपूरक संख्या माग गर्ने र गन्दा नपुगेर बैठक नै स्थगित गरेर घर जाने। कहिलेकाही यस्तो हुन पुग्यो भने विशेष कारण मान्न सकिन्थ्यो। तर एकपछि अर्का संसदका एजेन्डा सांसदको अनुपस्थितिले प्रभावित हुने क्रम बढेको छ।

बुधबार प्रतिनिधि सभाबाट सूचना प्रविधि तथा साइबर सुरक्षासम्बन्धी विधेयक अगाडि बढाउने कार्य सूची थियो। सभामुख देवराज घिमिरेले विधेयकमध्ये विचार गरियोस् भन्ने प्रस्ताव निर्णयर्थ प्रस्तुत गर्दा ६६ जना मात्रै उपरिथ रहेको थाहा लाग्यो। विधेयक अगाडि बढाउन कम्तीमा ६९ सांसद आवश्यक पर्यायो। गणपूरक संख्या नपुगेपछि विधेयक अधिक बढन सकेन। यदि बुधबार विधेयक अगाडि बढेको भए सांसदहरूले संशोधन प्रस्ताव राख्ने ७२ घण्टे डेटलाइन सुरु हुन्थ्यो। आवश्यक गणपूरक संख्या नपुग्दा संसदको कार्यसूची प्रभावित हुन पुग्यो।

प्रतिनिधि सभा २ सय ७५ सदस्यीय छ। संविधानको धारा १४ ले संसदमा कुनै पनि प्रस्ताव निर्णयर्थ प्रस्तुत हुन कम्तीमा एक चौथाइ सांसद अनिवार्य हुने प्रावधान राखिदैएको छ। यो भनेको ६९ जना संसद संख्या हो। तर एक चौथाइ सांसद पनि संसदमा नभेटिनु विचम्बना हो।

बुधबार प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले प्रतिनिधि सभालाई सबोधनसमेत गरेका थिए। प्रधानमन्त्रीले सम्बोधन गरेको दिनसमेत संसदमा सांसद जाँदैन् भने कुन दिन जान्छन् होला? यसले गम्भीर प्रश्न खडा गरेको छ।

संसदमा प्रधानमन्त्रीले दुई तिहाइ सांसद होल्ड गरेर बसेका छन्। अधिलो वर्ष विश्वासको मत लिंडा १ सय ८८ मत पाएका थिए। उनै प्रधानमन्त्रीले सरकारको कामको उपलब्धि सुनाइरहँदा सभामा जम्मा ६६ जना थिए। यस विषयमा प्रधानमन्त्री स्वयं गम्भीर हुन जरुरी छ। किनभने आफूलाई विश्वासको मत दिएकाले समेत सरकारको उपलब्धि सुन्दैन भने कसले सुन्न ?

सांसदको मुख्य काम कानुन निर्माण गर्ने हो। सरकारले गरेका कामकारबाहीमा निगरानी गर्ने र गलत हुन लागे खबरदारी गर्ने हो। जनताका कुरा सदनमा उठाएर सरकारलाई सुनाउने र सम्बोधनका लागि पहल लिने हो। किसानले मल पाइरहेका छैनन्। मधेशमा पानी नपर्वी रोपाई हुनमा ढिलाइ भएको छ। चाडपर्वको समय सुरु भएसँै कालोबजारी सलबलाएका छन्। कारागार र बाल सुधार गृहमा भडपका घटना भइरहेका छन्। बेरोजगारी बद्रदो छ। मुलुकमा रहेका यी यावत समस्याबाट घोलिन छाडेर सांसदहरू कता व्यस्त छन् ? यसको जवाफ चाहिन्छ।

१६

देखि ४० वर्षको उमेरसम्मलाई युवा मानिएको छ। भनिन्द्य युवा राजनीतिका आर्थिक समाजिक र सांस्कृतिक राष्ट्रको अमूल्य सम्पत्ति हुन्। साहस रिंजनशीलता उत्सुकता एवं उच्च आत्मविश्वासका कारण युवा सहूलाई राष्ट्र निर्माणको प्रमुख स्रोत मानिन्छ। तसर्थे, राष्ट्रको समय विकास र परिवर्तनमा युवाको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ। गुणात्मक र संख्यात्मक दृष्टिले युवा राष्ट्र निर्माणको मेरुदण्ड भएको सर्वांगीन विकास गरी उनीहरूलाई राष्ट्र र निर्माणको मूलधारा ल्याउन अन्ततः जस्ती रहेको छ।

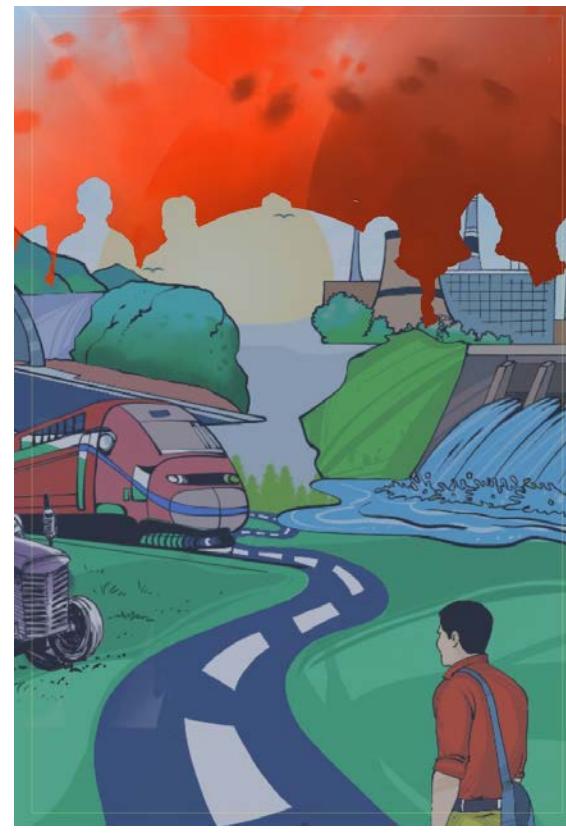
युवाका विषय सायेक्षण गर्ने उद्देश्यले सयुक्त राष्ट्र संघले सन् १९९९ देखि प्रयोग अगस्ट १२ लाई अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवस मनाउने धोषणा गरेको थियो। सोही धोषणाखालै युवासम्बन्धी विभिन्न चेतनामूलक तथा मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रमहरू आयोजना गरी सन् २००० देखि निर्यामित रूपमा अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवस मनाउन थालिएको हो। नेपालमा भने सन् २००४ देखि युवाको क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न गैरेस्करारी संस्थाको आयोजनामा कार्यक्रम मनाउन थालिएको थियो।

राष्ट्र निर्माणमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउन्नै, राष्ट्रिय अर्थतन्त्रलाई नयाँ आयाम दिन सबैने युवा वर्ग वर्तमान अवस्थामा शिक्षा र स्वास्थ्य जस्ता आधारभूत आवश्यकताका एजेन्डामा अलमलमा छन्। गरिबी विभिन्न प्रकारका भेदभावहरू तथा सीमित रोजगारीका अवसरसँग पौङ्योरी खेलिरहन वाच्य छन्। युवालाई राजनीति स्वार्थाका लागि साधनमा रूपमा मात्र प्रयोग नगरी उनीहरूको सक्षमताका आधारमा उत्युक्त स्थानावितको सलनमात्रा सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक, भौगोलिक र सांस्कृतिक आधारमा गरिने विभिन्न प्रकारका भेदभावहरूको अन्य गरी युवाको सरकारी तथा राजनीतिक निर्णय प्रक्रियामा सहभागिताको सहज पहुँचका लागि अवसर सर्जना गरिनुपर्छ।

युवा समृद्य भनेको नागरिक समाजका सैर्वांगिको कडी हो। युवा वर्गको दृष्टिले अफ्नो देशभित्र सुरक्षित र प्राप्ति उम्मुक्त भविष्य देखने भएको योग्यता विवरित र विविध विवरणमा देखिन्नै। युवासम्बन्धी योग्य गर्ने कामनाले विवेसिने गरेको होइनन् किनकिं तार्क र योग्यतामा खाली रहेको हुन्छ। प्रवासमा खर्चिने जितकै जोस, जागर, मेहनत र लागतले स्वेच्छामै आफ्नो भविष्य देख्न सबैने स्थिति रहेदै हो त युवाहरू किन विवेसिनुपर्यो ?

२०७९ सालको निर्वाचनमा युवाहरूको संख्या १३ हजार ८ सय ९३ अर्थात् ३५ दशमलव ६५ प्रतिशत रहेको थियो। प्रदेश तहमा २३ दशमलव ६३ प्रतिशत, प्रतिनिधिसभामा १३ दशमलव १९ प्रतिशत र राष्ट्रिय सभामा ६ दशमलव ३७ प्रतिशत रहेको थियो। यसको राज्य सञ्चालनका तह र तकामा युवाको उपस्थिति तथा कार्यक्रमले अभ्य थप बल तागत ऊर्जा र योग्यतामा युवाको अभिवृद्धि भएको छ। जस्वाट युवाका नीतिमाणित राजनीतिक सार्थक सहभागिता, आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक र सांस्कृतिक जीवनमा सहभागिता वृद्धि भएको योग्य। युवामा नीतिकता, चारित्रिक गुण तथा अनुशासन विकास गरी परिवर्तित विश्व श्रम वजारमा खरो वित्तस्थाप्य गर्न सबैने देशभक्त, पौरखी, सिर्जनशील, लगनशील र प्रतिस्पर्धा उत्साही ऊर्जाशील युवा बनाउनका निर्माण राज्य थप बलपूर्वक लाग्नुपर्छ।

देश विकासका लापि विभिन्न योजना बनायो तर पानि आशातीत सफलता प्राप्त हुन सकेको छैन। यसो भन्दैमा फेरि हामी निराशा भइहालुपर्ने अवस्था छैन, किनभने धेरै लामो समय हाम्रो विकृत राजनीति र विकृत परिवेशद्वारा सुसूचित भएको कारण हामीले गर्ने व्यवहारमा परिवर्तन आउन कहै समय लाग्छ...

अग्रलेख

● भरतप्रसाद देवकोटा

विकास सांस्कृतिक भूमिको सन्तुलित सम्बन्ध हो। व्यापार उदारीकरण, सामाजिक-आर्थिक सहकार्य, सहशरीरी विकास लक्ष्य र प्रवान्धार विकासका मुख्य आयाम हुन्। नेपालमा दिगो विकास लक्ष्य तथा विकासका सार्थक सहभागिता गराउन अहिलेको आवश्यक हो...

विकासमा निजी क्षेत्रको भूमिका महत्वपूर्ण मानिए आएको छ। १५ औं र १६ वर्षीयों योजनाले सार्वजनिक-निजी साझेदारीलाई प्रोत्साहन गर्दै, उत्पादनशील र रोजगारमूलक आर्थिक विकासलाई प्राप्तिमकता दिएको छ। युवालाई राजनीतिक औजारका रूपमा प्रयोग गर्ने परम्परागत सोच हटाउन, उनीहरूलाई राजनीतिक योजनामा विशेषतालाई व्याप्त विकासका राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ।

विकासमा निजी क्षेत्रको भूमिका महत्वपूर्ण मानिए आएको छ। १५ औं र १६ वर्षीयों योजनाले सार्वजनिक-निजी साझेदारीलाई प्रोत्साहन गर्दै, उत्पादनशील र रोजगारमूलक आर्थिक विकासलाई प्राप्तिमकता दिएको छ। युवालाई राजनीतिक औजारका रूपमा सोच गर्ने परम्परागत सोच हटाउन, उनीहरूलाई राजनीतिक योजनामा विशेषतालाई व्याप्त विकासका राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ।

नेपालमा युवा सभाभागिता अभै न्यून छ। युवाको विकासमा पहुँच, शिक्षा, सीप, रोजगारी र नेतृत्वको अवसर सुनिश्चित गर्न आवश्यक

देश विकासका लागि विभिन्न योजना बनायो तर पानि आशातीत सफलता प्राप्त हुन सकेको छैन। यसो भन्दैमा फेरि हामी निराशा भइहालुपर्ने अवस्था छैन, किनभने धेरै लामो समय हाम्रो विकृत राजनीति र विकृत परिवेशद्वारा सुसूचित भएको कारण हामीले गर्ने व्यवहारमा परिवर्तन आउन कहै समय लाग्छ...

देशको अम वजार सीमित भएकाले हजारौं युवा बर्सेन वैदेशिक रोजगारीमा जान बाट्य छन्। ६०-८० लाखसम्म नेपाली युवा १ सय ७२ दशमलवाहरूमा कार्यरत छन्। असुरक्षित वैदेशिक श्रमका कारण हजारौं युवाले ज्यान गमाएका छन्।

सरकारले कुल बजेटको १० प्रतिशत युवा लक्षित कार्यक्रमका लागि छुट्याउने नीति लिएको छ। 'युथ भिजन २०२५' अन्तर्तर्मात्र स्थानीय सरकारहरूमा युवा परिवाचन बढाउने लक्ष्य राखिएको छ। अधिलो निर्वाचनमा ७ समय ५३ स्थानीय तहमा करिब ४० प्रतिशत उम्मेदवार २९-४० वर्षका युवा यानिर्वाचित भएका थिए।

२०८२/८३ को बजेटले प्रत्येक प्रदेशमा रोजगार मेला, १६ वर्षावधिक युवालाई राष्ट्रिय स्वयंसेवक परिचालन र 'जेंट जी' उत्पादकारी देखिन्नै। ३ प्रतिशत व्याजदरमा कर्जा प्रवाहित भएका योग्यता विवेशमा होइन अन्तर्वेशमा हुनुपर्छ। दिगो विकासको अवधारणाले सामाजिक, आ

